

KÜLÖNFÉLÉK.

Reinfuss Félix életrajzához. Amidőn lapunk élén elhunyt érdemes igazgató-választmányi tagunknak, *Reinfuss Félix*nek arczképét közöljük, a lapunk legutóbb megjelent számában közölt életrajzi adatokat az utólag tudomásunkra jutott alábbi adatokkal egészítjük ki:

Reinfuss Félix 1866. évi október hó 1-től november hó 3-ig gróf Branicki szuchai (galicziai) uradalmában, 1866. évi november hó 15-től 1867. évi február hó 1-éig gróf Schönborn-Buchheim munkácsi uradalmában, 1867. évi márczius hó 1-től 1870. évi július hó végeig gróf Károlyi füzes-radványi uradalmában és 1870. évi augusztus 1-től 1877. évi márczius végéig a gróf Keglevich Bélának, majd később gróf Zichy Félix tulajdonát képező tornai uradalomban szolgált.

Az Országos Erdészeti Egyesület f. é. közgyűlése előre láthatólag június hó 16-án fog Pécssett végbemenni. A részletes program ugyan még nincsen megállapítva és az igazgató-választmány által elfogadva, az eddigi tárgyalások alapján azonban mégis a következőket közölhetjük t. olvasóink előzetes tájékoztatására.

A résztvevők június 15-én gyülekeznek Pécssett, este ismerkedési estély (étkezés étlap szerint) a kiállítás területén. Június 16-án d. e. 10 órakor közgyűlés a kiállítási ünnepélyek csarnokában. A közgyűlés programjában egyik fontos erdőgazdasági kérdésünk feletti értekezés is fog szerepelni. Délben a vendégszerető város vendégeli meg a közgyűlés tagjait, délután a város parkszerű erdejének megtekintése következne.

Június 17-ére Frigyes főherczeg ő fensége bellyei uradalmának megtekintése van tervbe véve. Evégből a kirándulók kora reggel (valószínűleg különvonaton) Baranyavár-Pélmonostorra utaznak, onnan pedig részben erdei vasuton, részben kocsikon a főhercegi erdőkbe, egészen a vémelyi Dunaághoz rándulnak, utközben megtekintve az ottani erdőségeket és a bennök üzőt gazdaságot. Délután a társaság hajóra szál és a vémelyi Dunaágon, majd a Nagy-Dunán és a Dráván Eszékre megy, ahol az éjjelt tölti.

Junius 18-án reggel vasuton utazás Belistyre a Guttman H. S. cég nagyszabásu faipartelepeinek megtekintése végett. Belistyén a kirándulás befejezést nyer.

Ugy véljük, hogy a közgyűlés tervezetének e rövid ismertetéséből is kitűnik, hogy az érdekesnek, tanulságosnak és kellemesnek ígérkezik. Pécs sz. k. város az ott készülő nagyarányu országos kiállitással már önmagában is nagy vonzerőt gyakorol, de szaktársaink bizonyára örömmel fogják megragadni az alkalmat arra is, hogy a magas színvonalon álló bellyei erdőgazdaságot és a híres belistyei ipartelepeket megtekintsék.

A kincstár újabb erdővásárlása. Az állam a matheóczi erdőtársulat tulajdonát képező nagylomniczi, 556 k. holdas birtokot, melynek tulnyomó része erdő, 300.000 K-ért megvásárolta. Ez a birtok a lomniczi csucstól a tátralomniczi gyógyfürdő és nyaraló-telepig húzódik le. Ennek a birtoknak a megvásárlása nemcsak igen kívánatos, de szükséges is volt; azelőtt ugyanis be volt ékelődve a kincstár tátralomniczi birtokába, mely most e vásárlás folytán czélszerű kiegészítést nyert. Cs.

Az apácza-lepke, erdeinknek ez a veszedelmes ellensége, Csehországban, Porosz-Sziléziában veszedelmes mértékben jelentkezett a mult év nyarán. Csehországban különösen két fellépési körzet állapitható meg; az egyik északon: Rumburg, Leipa, Reichenberg táján, a másik a cseh-morva határ mentén. A baj állitólag a porosz-sziléziai erdei fenyvesekből származott át és a Morvaországgal határos megyéink erdőtisztjeit mindenesetre éberségre inti. Az Országos Erdészeti Egyesület felterjesztésben figyelemztette a kormányt a közelgő veszélyre.

Erdőöröknek az Orsz. Gazdasági Segélypénztár utján való biztosításánál a munkaadók szempontjából a következők veendőik különös figyelembe.

Az 1900. évi XVI. és az 1902. évi XIV. t.-cz. alapján a nyugdíjbiztosítás kétféle módon eszközölhető.

Az egyik mód, amely az 1902. évi 6531. eln. sz. földmiv. min. rendelet 7. §-ában olvasható, az, hogy az illető községi előjáróság utján felvétel czéljából az előirt 6. sz. mintán bejelentett egyének nevére rendes *tagsági könyvek* állittatnak ki.

Ily esetben a tagsági könyv tekintet nélkül arra, hogy a

tagsági díjakat ki fizeti, azonnal azon egyén legszemélyesebb tulajdonát képezi, akinek nevére az kiállított s tőle a munkaadó által büntetés terhe alatt nem vehető el. Ha az ily módon biztosított egyén szolgálatát elhagyja, tagsági könyvét, mint jogos tulajdonát, magával viszi.

A másik mód, mely az előbb említett rendelet 14. §-ban tárgyalatik, csakis oly egyénekre vonatkozik, akik után munkaadójuk a törvény szerinti évi 120 filléres hozzájárulást is fizeti. Ezen módnál a jelentkezésnek nem kell egyénenként a községi előljáráságnál történnie, hanem az ily esetben a munkaadó az előírt 15. sz. mintájú nyilatkozat pontos kitöltése után összeírja, a kötelező nyilatkozatot két tanu előtt aláírja s az azon feltüntetettek életkorának helyességét, valamint azt, hogy az ily módon (mely röviden átszámításos módnak is nevezetik) biztosítandó egyének után a munkaadó a 120 filléres hozzájárulással megrovatot — ennek megtörténte képezvén az átszámításos mód szerinti biztosítás alapját — az illetékes községi előljáróság által megfelelő záradékban igazoltatja. Ennek megtörténte után a nyilatkozat fejenként 2 kor. felvételi és a megfelelő csoportbeli *egész* évi tagsági díjjal egyidejűleg az Országos Gazdasági Munkás- és Cselédsegélypénztárhoz (Budapest, V. Alkotmány-utca 16. sz.) küldendő be.

Ezen módnál az egyesek részére nem állittatnak ki tagsági könyvek, hanem a befizetésekről a munkaadónak biztosítási okmány állittatik ki és küldetik meg, akinek befizetései a központban külön számlán tartatnak nyilván.

Ha az ily módon biztosított egyén szolgálatát elhagyja és a javára befizetett tagsági díjnak a törvényben a szolgálati éveikhez képest megállapított hányadát munkaadójának meg nem téríti, jogában áll a munkaadónak a távozástól számított *egy éven belül* a befizetéseket egy másik egyén javára átíratni olyképpen, hogy az ujonnan felfogadott egyént — új felvételi díj lefizetése mellett — a tagok sorába ismét a 15. sz. mintájú nyilatkozaton s az előbb elmondottak szerint bejelenti s ilyképpen az új egyén után annyi esztendőre nem fizet tagsági díjat, mint a hány évre azt az eltávozott után már megfizette.

Ha az alkalmazott tíz évig egy és ugyanazon munkaadónál

szolgál, akkor a befizetett tagsági díjak a törvény értelmében már nem számíthatók át s az illető biztosított egyén javára iratnak illetve kívánságához képest kezeltetnek.

A munkaadóra nézve az átszámításos mód szerinti biztosítás előnyösebb, mert a tíz évnél rövidebb ideig nála szolgáló egyének után befizetett díjakat utódaikra átszámíttathatja, s viszont ha nála az illető tíz évig szolgál, tudatában lévén annak, hogy ellátásáról gondoskodva van, buzgóbban, odaadóbban és megnyugvással teljesíti kötelességeit, abban a további reményben, hogy munkaadója róla a betöltött tíz év után sem fog megfélemedezni, hanem a befizetéseket addig míg szolgálatában áll, tovább is fizeti, ami módjában áll, vagy pedig az összeget az alkalmazott részére, haláleseti segély alakjában a pénztárnál tőkésíti.

Miután közszempontból is fontos, hogy a balesetbiztosítás minél szélesebb rétegekre kiterjesztessék, igen kívánatos, ha a munkaadók erdőőri személyzetüknek — ha őket az átszámításos mód szerint, vagy könyvek mellett tovább biztosítani nem óhajtják — az összeírásba történt felvételét szigorúan ellenőrzik, nehogy a közegek mulasztása miatt bárki is megfosztassék a pénztár segélyétől, mert az összeírásba szószerint felvett egyéneknek, illetve azoknak, akik változás esetében az összeírásba felvettek helyébe lépnek, nemkülönben családjaiknak az 1900. évi XVI. t.-cz. 23. §-a értelmében a segélypénztár baleset, baleset miatti rokkantság és baleset miatti halál esetében olyan segélyt ad, mint önként belépő rendkívüli tagjának, vagyis: ingyen gyógykezelést, ezenkívül egy hétnél tovább tartó munkaképtelenség idejére 60 napon belül napi 1 K-t, azontul havi 10 K segélyt; baleset miatti halál esetén 400 K-t, ha család nem marad 100 K temetkezési segélyt.

Gaal Károly.

Az erdőbirtok értéknövekedése. Clam-Gallas Ferencz grófnak a csehországi Friedland, Reichenberg Grafenstein és Lamberg városok határában 31.625 hektárnyi erdőbirtoka van, mely után a gróf 1905-ben nem kevesebb, mint 274.494 korona, vagyis hektáronként 8.68 korona adót fizetett.

Az uradalmi erdőhivatal a múlt év végén bezárult reichenbergi kiállítás erdészeti csoportjában érdekes kimutatást állított

ki, mely az erdőbirtok jövedelmezőségének növekedésére vet világot.

E kimutatás szerint az uradalmi erdőhivatal a következő átlagárakat érte el el a fa egy köbmétereért:

1820-ban az elért átlagos faár 3·50 korona

1830 " " " " " 3·80 "

1840 " " " " " 4·50 "

1850 " " " " " 6·50 "

1860 " " " " " 7·60 "

1870 " " " " " 8— "

1880 " " " " " 10·30 "

1890 " " " " " 10·40 "

1900 " " " " " 11·50 "

1905 " " " " " 12— korona

vagyis Clam-Gallas gróf erdőbirtokának az értéke — a faárakat alapul véve — az 1820. év óta 371 százalékkal emelkedett. (F. L.)

Fának szállítása automobilokon. A Neudörfer testvérek csacjai fatermelő cég az eperjesi g. kath. püspök 2600 k. holdnyi erdőrészt megvásárolván, termékeit automobil-kocsikon szállítja Neumarkt galicziai városba, honnan Németországba továbbítatik, más része pedig a Dunajeczen letutajoztatik.

Van-e a bükkfahéjlisztnek tápláló értéke? Takarmány-inség idején már gyakran foglalkoztak avval, hogy egyes fák fűrészporát is takarmányul felhasználják.

A „Köztelek“ f. é. január hó 12-én megjelent füzetében Zaitschek Artur dr. számol be az e téren tett kísérletekről. Az 1904. évi takarmányinség idején ugyanis falisztet, nevezetesen bükkfahéjlisztnek forgalomba hozatalát megkísérlették. A föld-mivelésügyi miniszter megbízásából a m. kir. állatélettani állomás lett megbizva a bükkfahéjliszt tápláló értékének meghatározásával. A kísérleteket 2 juhon és sertésen végezték. Az állatok 5 napi éheztetés után sem igen ettek a bükkfahéjlisztből és súlyok igen csökkent. Bükkfahéjliszt és melasz keverékének etetése valamivel jobban sikerült.

A kísérletek általában azt mutatták, hogy a bükkfahéjlisztből táplálóanyagok egyáltalában nem szívódtak fel, vagyis hogy a bükkfahéjlisztnek tápláló ereje egyáltalán nincsen és ezért sem a

takarmányok, sem a póttakarmányok közé nem sorolható; egyedül melasz felszívó képessége és nyers rosttartalma jöhetne ebből a szempontból tekintetbe, erre a célra azonban pl. a szalma, polyva, kukoriczacsutka stb. jobban megfelelnek.

Óriási tölgyfakorongot ajándékozott a Neuschloss czég 1905-ben (amint a Növénytani Közleményekben olvassuk) a budapesti m. kir. tudományegyetemi növénykertnek. A kocsányos tölgyfa (*Quercus pedunculata* Ehrh) korongját a belovári erdőben vágták. Átmérője 237—240 cm, kerülete tehát 7·5 m, úgy, hogy 4 ember is alig karolhatja át. Sugárirányban 197 évgyűrű számolható meg rajta. Tehát a fa körülbelül 200—205 éves volt. A 35 cm magas korong súlya 11 mm és teljesen egészséges és ép.

Halálozás. *Galló József* m. kir. főerdész Miskolczon m. hó 23-án életének 64. évében elhunyt. Béke hamvaira!

VÁLTOZÁSOK ÉS KITÜNTETÉSEK AZ ERDÉSZETI SZOLGÁLAT KÖRÉBŐL.

A m. kir. földmivelésügyi miniszter *Temesváry Béla* m. kir. erdőmestert Beszterczebányáról áthelyezte, *Fekete Zoltánt* a selmeczbányai bányászati és erdészeti főiskola adjunktusát pedig (a magyarországi kincstári erdőket kezelő erdőtisztek létszámába) főerdésszé kinevezte a zsarnóczai m. kir. erdőhivatalhoz s előbbi az ellenőrködői teendők ellátásával, utóbbit pedig az erdőrendezés vezetásával bízta meg.

*

A m. kir. földmivelésügyi miniszter áthelyezte *Fröhlich Brunó* m. kir. erdőszjelöltet a rimaszombati m. kir. állami erdőhivatal kerületéből Budapestre s beosztotta szolgálattételre a vezetése alá tartozó miniszterium erdészeti I/A. főosztályába.

*

Takács Menyhért, a premontrei kanonokok főapátja a rend jászói stb. uradalmainak vezetőjévé, főerdési czimmal *Lengyel Viktor* eddigi m. kir. erdészt, *Reinfuss Felix* volt prépostsági erdőmester fiát nevezte ki.

*

A m. kir. földmivelésügyi miniszter *Biró Zoltán* m. kir. erdészt a terebesfejérpataki erdőgondnokságtól Máramarosszigetre, *Kovássy Kálmán* m. kir. erdészt pedig Máramarosszigetről a terebesfejérpataki erdőgondnoksághoz helyezte át.

*

A m. kir. földmivelésügyi miniszter az állami kezelésbe vett erdőknél alkalmazott erdőtisztek létszámában áthelyezte *Buzás János* m. kir. erdőgyakornokot a nagyváradai m. kir. állami erdőhivataltól a budapesti m. kir. állami erdőhivatal kerületébe Vácra.

*

A m. kir. földmivelésügyi miniszter *Fejér Kálmán* m. kir. erdészt a beszercebányai m. kir. állami erdőhivatal kerületéből a csikszeredai m. kir. állami erdőhivatal kerületébe, *Ittu Mihály* m. kir. erdészt a csikszeredai m. kir. állami erdőhivatal kerületéből a kaposvári m. kir. állami erdőhivatal kerületébe áthelyezte és előbbi a gyergyótölgyesi, utóbbi az igali m. kir. járási erdőgondnokság vezetésével bízta meg. Egyszersmind áthelyezte *Küzdy Árpád* m. ktr. erdészt a kaposvári m. kir. állami erdőhivatal kerületéből a csikszeredai m. kir. állami erdőhivatalhoz központi szolgálattételre.

*

A m. kir. földmivelésügyi miniszter a községi erdők állami kezelésénél alkalmazott erdőtisztek létszámában áthelyezte *Pokorny István* m. kir. erdész-jelöltet Máramarosszigetről Ökörmezőre s megbízta az ottani m. kir. járási erdőgondnokság vezetésével.

*

A m. kir. földmivelésügyi miniszter az állami kezelésbe vett erdőknél alkalmazott erdőtisztek létszámában áthelyezte *Hermann János* m. kir. erdész-jelöltet a nyitrai m. kir. állami erdőhivatal kerületéből az eperjesi m. kir. állami erdőhivatal kerületébe.

